

Vallaskolan

Bild Åk 1

2012-08-20

Genom undervisningen i ämnet bild ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- kommunicera med bilder för att uttrycka budskap,
- skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material,
- undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder, och
- analysera historiska och samtida bilders uttryck, innehåll och funktioner.

Innehåll

Bildframställning

- Framställning av berättande och föreställande bilder.
- Teckning, måleri, modellering och konstruktion.

Redskap för bildframställning

- Olika element som bygger upp en bild: färg, form, linje, yta samt för- och bakgrund.
- Olika verktyg för teckning, måleri, modellering och konstruktioner samt hur dessa benämns.
- Plana och formbara material, till exempel papper, lera, gips och naturmaterial samt hur dessa kan användas i olika bildarbeten.

Bildanalys

- Informativa bilder, till exempel läroboksbilder och hur de är utformade och fungerar.

Så här arbetar vi

Vi arbetar för att eleverna ska känna tilltro till sig själva och sina egna förmågor genom att de får prova på olika tekniker och material. På så vis introduceras eleverna i själva ämnet och det syftar även till att skapa glädje för bildämnet.

Vi tränar enkel färglära.

Elevernas finmotorik tränas genom till exempel klippövningar.

Kravnivåer för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1

Eleven kan klippa ut former.

Eleven kan namnge de vanligaste färgerna.

Idrott och hälsa

Åk 1

2012-08-20

Genom undervisningen i ämnet idrott och hälsa ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- röra sig allsidigt i olika fysiska sammanhang,
- planera, praktiskt genomföra och värdera idrott och andra fysiska aktiviteter utifrån olika synsätt på hälsa, rörelse och livsstil,
- genomföra och anpassa utvistelser och friluftsliv efter olika förhållanden och miljöer, och
- förebygga risker vid fysisk aktivitet samt hantera nödsituationer på land och i vatten.

Innehåll

Rörelse

- Grovmotoriska grundformer, till exempel springa, hoppa och klättra. Deras sammansatta former i redskapsövningar, lekar, danser och rörelser till musik, såväl inomhus som utomhus.
- Enkla lekar och danser och deras regler.
- Takt och rytm i lekar, danser och rörelser till musik.
- Lekar och rörelser i vatten. Att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge.

Hälsa och livsstil

- Ord och begrepp för och samtal om upplevelser av lek, hälsa, natur- och utvistelser.

Friluftsliv och utvistelse

- Att orientera sig i närmiljön (till exempel klassrum, sporthall) och enkla kartors uppbyggnad.
- Begrepp som beskriver rumsuppfattning, till exempel bakom, bredvid, framför.
- Lekar utomhus.
- Säkerhet och hänsynstagande i samband med lekar, spel och vid natur- och utvistelser.

Så här arbetar vi

I idrott och hälsa arbetar vi med att försöka ge eleverna positiva erfarenheter av fysisk aktivitet, framförallt genom lekar som främjar rörelseglädje och samarbete.

Vi tränar de motoriska grundformerna.

Vi uppmuntrar till och pratar om elevernas upplevelser av lek och fysisk aktivitet.

Vi använder oss av de förutsättningar som närmiljön kan erbjuda ex. skog, idrottsplats, isbana och sporthall.

Säkerheten genomsyrar all undervisning och att visa respekt för varandras olika förutsättningar.

Skolans värdegrundsdokument och läroplanen för grundskolan (2011) ligger till grund för vårt arbete.

Kravnivåer för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1

Eleven kan delta i lekar, danser och idrotter som innefattar sammansatta motoriska grundformer i olika miljöer och varierar och anpassar sina rörelser **till viss del** till aktiviteten.

Eleven kan samtala om egna upplevelser av fysiska aktiviteter.

Eleven kan genomföra olika aktiviteter i natur och utemiljö med **viss** anpassning till olika förhållanden.

Dessutom kan eleven med **viss** säkerhet, orientera sig i bekanta miljöer (klassrum, idrottshall) med hjälp av en enkel karta.

Matematik

Åk 1

2012-08-20

Genom undervisningen i ämnet matematik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier och metoder,
- använda och analysera matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter,
- föra och följa matematiska resonemang, och
- använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.

Innehåll

Taluppfattning och tals användning

- Naturliga tal och deras egenskaper samt hur talen kan delas upp och hur de kan användas för att ange antal och ordning.
- Hur positionssystemet kan användas för att beskriva naturliga tal. Symboler för tal och symbolernas utveckling i några olika kulturer genom historien.
- Del av helhet och del av antal.
- Räknesättens egenskaper och samband.
- Centrala metoder för beräkningar med naturliga tal vid huvudräkning och vid beräkningar med skriftliga metoder och miniräknare.
- Rimlighetsbedömning vid enkla beräkningar och uppskattningar.

Algebra

- Matematiska likheter och likhetstecknets betydelse.
- Hur enkla mönster i talföljder och enkla geometriska mönster kan konstrueras, beskrivas och uttryckas.

Geometri

- Grundläggande geometriska objekt.
- Vanliga lägesord för att beskriva föremåls och objekts läge i rummet.
- Symmetri, till exempel i bilder och i naturen, och hur symmetri kan konstrueras.
- Jämförelser och uppskattningar.

Sannolikhet och statistik

- Slumpmässiga händelser i spel.
- Enkla tabeller och diagram.

Samband och förändringar

- Hälften och dubbelt

Problemlösning

- Strategier för matematisk problemlösning i enkla situationer
- Matematisk formulering av frågeställningar utifrån enkla vardagliga situationer.

Så här arbetar vi

Vi använder oss av läromedlen Eldorado och/eller Safari och vardagsmatematik (klocka, almanacka, hälften och dubbelt mm). Vi jobbar med konkret material (till exempel tärningar, pengar, klossar) och "utematte" skapa intresse och för att underlätta inläring.

Vi för matematiska resonemang och skriver/ritar räkneberättelser.

Eleverna arbetar med talområdet upp till tio, både addition och subtraktion.

Eleverna tränar talfamiljer upp till tio och olika räkneramsor upp till hundra (till exempel 5,10,15).

Eleverna lär sig generalisera additions- och subtraktionstabellen 0-10 och kan därmed använda den kunskapen vid tal upp till 100, till exempel $2+5$ och $52+5$.

Eleverna tränar ental och tiotal (positionssystemet – tals värde beroende på position).

"Fingerfemman" en matematisk strategi, introduceras (läs uppgiften, förstå frågan, rita en enkel bild, skriv på mattespråk, är svaret rimligt).

Miniräknare introduceras. Eleverna arbetar med enkla mönster. Vi arbetar med likhetstecknets betydelse.

Eleverna får visa att de kan vanliga lägesord till exempel framför, bakom, på och under. De tränar på grundläggande geometri och symmetri.

Vi gör tabeller och diagram som visar till exempel elevernas längd och födelsedagar.

Kravnivåer för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1

Eleven kan forma siffrorna.

Eleven kan symbolerna $>$ $<$ $+$ $=$ $\neq$

Eleven kan matematiska begrepp som fler, färre, lika med, inte lika med, hälften och dubbelt.

Eleven kan additions- och subtraktionstabellerna 0-10.

Eleven förstår att tal kan delas upp.

Eleven kan klockan, hel och halv (analog tid).

Eleven kan formerna cirkel, triangel, rektangel och kvadrat.

Eleven kan veckans dagar.

Musik Åk 1

2012-08-20

Genom undervisningen i ämnet musik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,
- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang

Innehåll

Musicerande och musikskapande

- Spela instrument, sjunga och röra sig till musik.
- Klappa takten till musik.
- Härma och imitera.
- Improvisation till musik.
- Dramatisera till musik och sång. Sätta ljud, rytmer och rörelser till en berättelse.
- Kanon

Musikens verktyg

- Sjunga.
- Rytminstrument.
- Bygelgitarr

Musikens sammanhang och funktioner

- Rita och måla till musik.
- Lyssna på hur olika instrument låter.
- Sjunga traditionella svenska och jämtländska sånger vid exempelvis högtider.
- Känna till vanliga instrument, t ex piano, gitarr, fiol och flöjt.

Så här arbetar vi

Vi startar och avslutar skoldagen i klassen med en unison sång.

Vi har storsamlingar och sjunger.

Vi rör oss till musik på idrotten ibland.

Vi spelar bygelgitarr.

Vi spelar gitarr och sjunger med barnen.

Vi spelar rytminstrument.

Vi gör danslekar.

Vi ritar och målar till musik.

Kravnivåer för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1

Sjunga med klassen.

Klappa enklare takt.

Naturorienterande ämnen

Åk 1

2012-08-20

Genom undervisningen i ämnet **biologi** ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- använda kunskaper i biologi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet,
- genomföra systematiska undersökningar i biologi, och
- använda biologins begrepp, modeller och teorier för att beskriva och förklara biologiska samband i människokroppen, naturen och samhället.

Genom undervisningen i ämnet **fysik** ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- använda kunskaper i fysik för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör energi, teknik, miljö och samhälle,
- genomföra systematiska undersökningar i fysik, och
- använda fysikens begrepp, modeller och teorier för att beskriva och förklara fysikaliska samband i naturen och samhället.

Genom undervisningen i ämnet **kemi** ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- använda kunskaper i kemi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör energi, miljö, hälsa och samhälle,
- genomföra systematiska undersökningar i kemi, och
- använda kemins begrepp, modeller och teorier för att beskriva och förklara kemiska samband i samhället, naturen och inuti människan.

Innehåll

Året runt i naturen

- Årstidsväxlingar i naturen och hur man känner igen årstider. Djurs och växters anpassningar till olika årstider.
- Djur och växter i närmiljön.

Kropp och hälsa

- Människans yttre kroppsdelar och deras namn kan användas i olika bildarbeten.

Kraft och rörelse

- Tyngdkraft och friktion som kan observeras vid lek och rörelse till exempel i gungor och rutschbanor.
- Balans, tyngdpunkt och jämvikt som kan observeras i lek och rörelse till exempel vid balansgång och på gungbrädor.

Material och ämnen i vår omgivning

- Materials egenskaper och hur material och föremål kan sorteras efter egenskaperna utseendena, magnetism, ledningsförmåga och om de flyter eller sjunker.
- Vilka material och olika vardagliga föremål är tillverkade av och hur de kan källsorteras.
- Vattnets olika former: fast, flytande och gas.
- Enkla lösningar och blandningar.

Berättelser om natur och naturvetenskap

- Skönlitteratur, myter och konst som handlar om naturen och människan.

Metoder och arbetsätt

- Enkla fältstudier och observationer i närmiljön.
- Enkla naturvetenskapliga undersökningar.
- Enkla dokumentationer av elevernas undersökningar.

Så här arbetar vi

I naturorienterande ämnen arbetar vi med NTA-lådor (Natur och Teknik för Alla) "Fast eller flytande" samt "Balansera och väga". Eleverna lär sig göra förutsägelser, enkla observationer samt dra egna slutsatser. De samarbetar, samtalar och uttrycker sina egna åsikter. Eleverna dokumenterar med enkel text och bild i sina NTA-böcker.

Vi gör fältstudier i vår närmiljö och iakttar djur och natur under olika årstider.

I vardagsnära situationer till exempel när elever berättar om sin allergi har de nytta av biologins begrepp som de har lärt sig.

Eleverna lär sig källsortera och får möjlighet att förstå hur material kan återanvändas.

Genom högläsning och studiebesök får eleverna lyssna och samtala kring berättelser om naturen och människan.

Kravnivåer för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1

Eleven kan berätta om årstiderna samt beskriva förändringar i naturen.

Eleven kan benämna några av kroppens yttre delar.

Eleven kan bygga en mobil med jämvikt.

Eleven kan beskriva olika egenskaper hos fasta och flytande ämnen.

Samhällsorienterande ämnen

Åk 1

2012-08-20

Genom undervisningen i ämnet **geografi** ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- analysera hur naturens egna processer och människors verksamheter formar och förändrar livsmiljöer i olika delar av världen,
- utforska och analysera samspel mellan människa, samhälle och natur i olika delar av världen,
- göra geografiska analyser av omvärlden och värdera resultaten med hjälp av kartor och andra geografiska källor, teorier, metoder och tekniker, och
- värdera lösningar på olika miljö- och utvecklingsfrågor utifrån överväganden kring etik och hållbar utveckling.

Genom undervisningen i ämnet **historia** ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer,
- kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap,
- reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och
- utifrån olika perspektiv, och
- använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används.

Genom undervisningen i ämnet **religionskunskap** ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- analysera kristendomen, andra religioner och livsåskådningar samt olika tolkningar och bruk inom dessa,
- analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden och skeenden i samhället,
- reflektera över livsfrågor och sin egen och andras identitet,
- resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller, och
- söka information om religioner och andra livsåskådningar och värdera källornas relevans och trovärdighet.

Genom undervisningen i ämnet **samhällskunskap** ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar,
- analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv,
- analysera samhällsstrukturer med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp och modeller,
- uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv,
- söka information om samhället från medier, Internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,
- reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser.

Innehåll

Att leva tillsammans

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer, till exempel skildringar av familjeliv och skola. Minnen berättade av människor som lever nu.
- Att flytta inom ett land och mellan länder.
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.
- Normer och regler i elevens livsmiljö, till exempel skola och i sportsammanhang.
- Trafikregler och hur man beter sig i trafiken på ett säkert sätt.

Att leva i närområdet

- Religioner och platser för religionsutövning i närområdet.

Att leva i världen

- Jordgloben. Kontinenternas och världshavens lägen på jordgloben. Namn och lägen på världsdelar samt på länder och platser som är betydelsefulla för eleven.
- Några högtider, symboler och berättelser inom kristendom, islam och judendom. Några berättelser ur Bibeln och deras innebörd samt några av de vanligaste psalmerna.
- Miljöfrågor utifrån elevens vardag, till exempel frågor om trafik, energi och matvaror.
- Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värden samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- Hur möten, till exempel klassråd, organiseras och genomförs.

Så här arbetar vi

I samhällsorienterande ämnen får eleverna, i samband med berättande, högläsning, sång och film inblick i människors levnadsvillkor förr. Genom samtal, diskussion och reflektion om människor som flyttar inom och mellan länder får eleverna förståelse för andra människors livsvillkor.

Elever och personal går igenom skolans värdegrundsdokument i början av läsåret. Klassen arbetar fram egna trivselregler, till exempel hur klassen vill ha det i klassrummet samt på raster.

Eleverna diskuterar dilemmafrågor, har kompisamtal samt spelar rollspel. I skolans närmiljö får eleverna lära sig några olika sätt att skydda sig i trafiken, till exempel under utflykter.

Eleverna får höra berättelser från Gamla testamentet. I samarbete med kyrkan får barnen stifta bekantskap med kristna traditioner, högtider och symboler samt sjunga psalmer. Samtal kring andra religioners traditioner tas upp om det aktualiseras i elevgruppen.

Eleverna arbetar med världsdelar och världshav med hjälp av pedagogiska hjälpmedel, till exempel jordglob, pussel, kartböcker och filmer.

Eleverna lär sig att källsortera, släcka lampor och stänga vattenkranar mm. Varje vår städar eleverna skolgården. I samband med FN-dagen får eleverna kunskaper om barnens rättigheter (barnkonventionen) genom att läsa om rättigheterna, rita bilder till dessa, sjunga sånger och se film.

Eleverna deltar i klassråd.

Kravnivåer för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1

Eleven kan något om barnkonventionens innehåll.

Eleven kan vad som är land och hav/vatten på jordgloben.

Eleven kan något om hur man skyddar sig i trafiken.

Eleven kan återge en berättelse från Gamla Testamentet på ett enkelt sätt.

Vallaskolan

Svenska

Åk 1

2012-08-20

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera dessa.

Innehåll

Läsa och skriva

- Läs- och skrivstrategier för att förstå och tolka texter.
- Skapa texter där ord och bild samspelar.
- Språkets struktur – stor och liten bokstav, mellanrum mellan orden samt punkt.
- Stava korta, vanliga ord.
- Alfabetet.
- Samband mellan bokstav och ljud.

Tala, lyssna och samtala

- Lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen för olika mottagare. Bilder och andra hjälpmedel kan stödja presentationer.
- Berättande i olika kulturer och under olika tider.

Berättande texter och sakprosa

- Rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik och sagor.
- Några skönlitterära barnboksförfattare och illustratörer.
- Enkla faktatexter.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att skriva ned något man talat om.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på tonfall och ords nyanser.
- Skillnaden mellan tal- och skriftspråk, till exempel att talet kan förstärkas genom rösläge och kroppsspråk.

Så här arbetar vi

Vi arbetar med bokstävernas namn, ljud och form. Språkets struktur, med stor bokstav, mellanrum mellan orden och punkt, lär sig eleverna till exempel genom diktering, läsning och skrivning.

Eleverna skapar egna texter där ord och bild samspelar samt lär sig stava när de skriver berättelser, dagböcker mm. Eleverna lär sig lyssna på varandra och tala inför grupp om vardagsnära ämnen.

Vi arbetar med språklekar där rim, ramsor och sånger ingår. Vid högläsning av kapitelböcker, lyrik, sagor och enkla faktatexter utvecklar eleverna sitt språk och sin förståelse för andra människor. I samband med läsning och samtal diskuteras ord och innehåll för att få ett utökat ordförråd och förståelse för texten.

Vi använder oss av språkliga strategier för att förstå och tolka texter. Bilder, stödord, tankekartor och dikteringar är exempel på stöd för att minnas och lära.

Vi använder ett vårdat språk.

Eleverna får individanpassade läs- och skrivläxor. De gör kontinuerliga besök i skolbiblioteket och får därmed möjlighet till egen upplevelseläsning.

Kravnivåer för godtagbara kunskaper i slutet av åk 1

Eleven kan alla bokstävernas namn och ljud (versaler och gemener).

Eleven kan läsa och skriva ljudenligt stavade ord som, sol, ros och val.

Eleven vet att en mening består av ord. Eleven vet också att det är mellanrum mellan orden och att meningar börjar med stor bokstav och slutar med punkt.

Eleven kan lyssna koncentrerat vid högläsning.

Eleven kan rita en bild och skriva några ord till.